Bonus 03

Gids voor kostencalculatie en budgettering

250+ boekhoudkundige mindmaps

Kostencalculatie per opdracht stap voor stap

Leeswijzer

Opdrachtcalculatie verzamelt directe kosten en toegewezen overhead per opdracht.

Uitgewerkt voorbeeld

Materiaal	arbeid	overhead
€ 200	€ 300	€ 100

Materiaal € 200 + arbeid € 300 + overhead € 100 = € 600.

Werkstappen

1. Noteer de relevante gegevens.
2. Kies de genoemde definitie of grondslag.
3. Werk het voorbeeld stap voor stap uit.
4. Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Proceskostencalculatie stap voor stap

Leeswijzer

Procescalculatie verdeelt kosten over homogene productie, rekening houdend met onderhanden werk.

Uitgewerkt voorbeeld

€ 10.000
kosten

÷

2.000
volledig voltooide eenheden

=

€ 5
per eenheid
in dit eenvoudige geval.

€ 10.000 kosten/2.000 volledig voltooide eenheden = € 5 per eenheid in dit eenvoudige geval.

Werkstappen

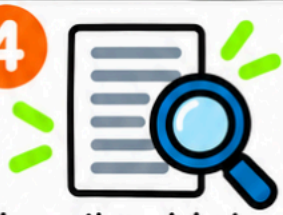
1. Noteer de relevante gegevens.

2. Kies de genoemde definitie of grondslag.

3. Werk het voorbeeld stap voor stap uit.

4. Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Break even afzet stap voor stap

Leeswijzer

Break-evenafzet = vaste kosten/dekkingsbijdrage per eenheid, binnen de aannames van het model.

Uitgewerkt voorbeeld

€ 10.000 € 20 500 stuks

€ 10.000/€ 20 = 500 stuks.

Werkstappen

Noteer de relevante gegevens.

Kies de genoemde definitie of grondslag.

Werk het voorbeeld stap voor stap uit.

Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Flexibel budget stap voor stap

Leeswijzer

Een flexibel budget past variabele kosten aan de werkelijke activiteit aan.

Uitgewerkt voorbeeld

900 stuks × € 4 + € 2.000 vast = € 5.600 toegestane kosten.

Werkstappen

1. Noteer de relevante gegevens.
2. Kies de genoemde definitie of grondslag.
3. Werk het voorbeeld stap voor stap uit.
4. Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

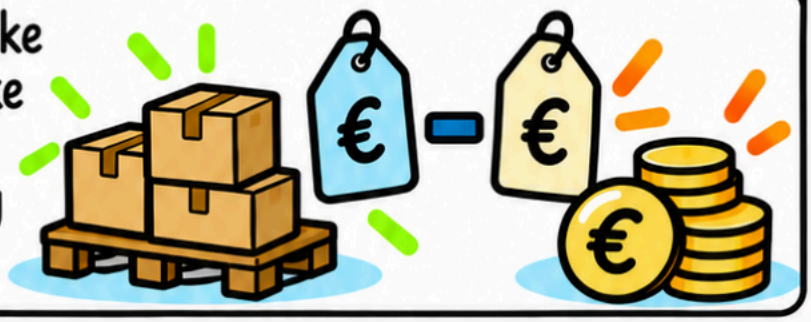

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Prijsafwijking materiaal stap voor stap

Leeswijzer

Prijsafwijking = werkelijke hoeveelheid × (werkelijke prijs − standaardprijs); positieve kostenafwijking is hier ongunstig.

Uitgewerkt voorbeeld

1.000 kg × (€ 5,20 − € 5,00) = € 200 ongunstig.

Werkstappen

1. Noteer de relevante gegevens.

2. Kies de genoemde definitie of grondslag.

3. Werk het voorbeeld stap voor stap uit.

4. Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Hoeveelheidsafwijking materiaal stap voor stap

Leeswijzer

Hoeveelheidsafwijking = standaardprijs × (werkelijke hoeveelheid − toegestane standaardhoeveelheid).

Uitgewerkt voorbeeld

€ 5 × (1.050 − 1.000 kg) = € 250 ongunstig.

Werkstappen

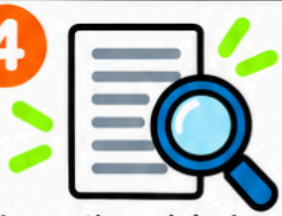
1. Noteer de relevante gegevens.

2. Kies de genoemde definitie of grondslag.

3. Werk het voorbeeld stap voor stap uit.

4. Leg uit wat het antwoord wel en niet aantoont.

Zelfcontrole

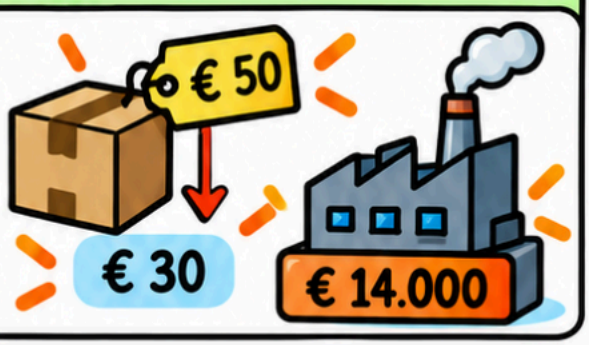

Kun je de gebruikte gegevens terugvinden en de uitkomst uitleggen?

Break even en doelwinst in een casus

Casus

Een product verkoopt voor € 50 per stuk en heeft € 30 variabele kosten.
Vaste kosten zijn € 14.000.
Bereken de dekkingsbijdrage, break-evenafzet en afzet voor € 4.000 doelwinst.
Alle bedragen zijn exclusief btw.

Kernbegrippen

vaste kosten ;

variabele kosten ;

dekkingsbijdrage ;

doelwinst

Formule

Bijdrage = prijs − variabel; break-even = vast/bijdrage; doelafzet = (vast + doelwinst)/bijdrage.

Uitwerking

Bijdrage = € 50 − € 30 = € 20.
Break-even = € 14.000/€ 20 = 700 stuks.
Doelafzet = (€ 14.000 + € 4.000)/€ 20 = 900 stuks.

Verwerking en uitleg

De berekening is een beslismodel, geen journaalpost.
Veronderstel constante prijs, kosten per stuk en productmix binnen het relevante bereik.

Controle

Controleer: bijdrage × afzet − vaste kosten = beoogde winst.
Rond een niet-gehele benodigde afzet naar boven af.

Break even en doelwinst in een casus

Casus

Een product verkoopt voor € 50 per stuk en heeft € 30 variabele kosten. Vaste kosten zijn € 15.000. Bereken de dekkingsbijdrage, break-evenafzet en afzet voor € 4.000 doelwinst. Alle bedragen zijn exclusief btw.

Kernbegrippen

vaste kosten

variabele kosten

dekkingsbijdrage

doelwinst

Formule

Bijdrage = prijs – variabel

break-even = vast/bijdrage

doelafzet = (vast + doelwinst)/ bijdrage.

Uitwerking

1 Bijdrage = € 50 – € 30 = € 20.

2 Break-even = € 15.000/€ 20 = 750 stuks.

3 Doelafzet = (€ 15.000 + € 4.000)/ € 20 = 950 stuks.

Verwerking en uitleg

De berekening is een beslismodel, geen journaalpost. Veronderstel constante prijs, kosten per stuk en productmix binnen het relevante bereik.

Controle

Controleer: bijdrage × afzet – vaste kosten = beoogde winst. Rond een niet-gehele benodigde afzet naar boven af.

Flexibel kostenbudget in een casus

Casus

Werkelijke productie is 960 stuks. Standaard variabele kosten zijn € 4 per stuk; vaste kosten € 2.000. Werkelijke totale kosten zijn € 6.050. Bereken het flexibele budget en de kostenafwijking.

Kernbegrippen

flexibel budget; activiteit; kostenafwijking

Formule

Flexibel budget = werkelijk volume × standaard variabel + vast; afwijking = werkelijk − budget.

Uitwerking

Werkelijk € 6.050 − budget € 5.840 = **€ 210 ongunstig.**

Verwerking en uitleg

Er volgt geen automatische correctieboeking. Onderzoek prijs, verbruik, capaciteit en classificatie voordat een oorzaak wordt toegewezen.

Controle

Vergelijk kosten bij hetzelfde activiteitsniveau. Een afwijking toont een verschil, niet vanzelf de oorzaak.

Flexibel kostenbudget in een casus

Casus

Werkelijke productie is 970 stuks. Standaard variabele kosten zijn € 4 per stuk; vaste kosten € 2.000. Werkelijke totale kosten zijn € 6.100. Bereken het flexibele budget en de kostenafwijking.

Kernbegrippen

flexibel budget; activiteit; kostenafwijking

Formule

Flexibel budget = werkelijk volume × standaard variabel + vast; afwijking = werkelijk − budget.

Uitwerking

970 × € 4 + € 2.000 = € 5.880.
Werkelijk € 6.100 − budget € 5.880 = € 220 ongunstig.

Verwerking en uitleg

Er volgt geen automatische correctieboeking. Onderzoek prijs, verbruik, capaciteit en classificatie voordat een oorzaak wordt toegewezen.

Controle

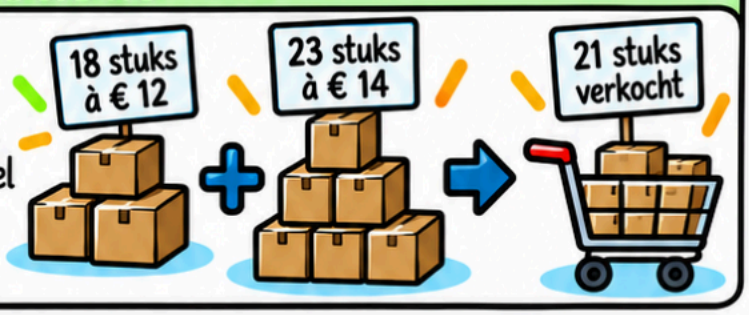

Vergelijk kosten bij hetzelfde activiteitsniveau. Een afwijking toont een verschil, niet vanzelf de oorzaak.

Voorraad volgens FIFO in een casus

Casus

Een winkel koopt eerst 18 stuks à € 12 en daarna 23 stuks à € 14. Vervolgens worden 21 stuks verkocht. Gebruik FIFO, negeer btw en veronderstel geen waardevermindering. Bereken kostprijs omzet en eindvoorraad.

Kernbegrippen

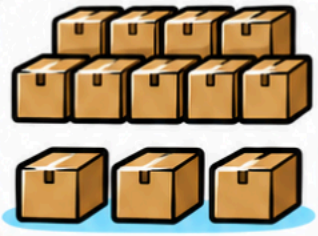
FIFO; kostprijs omzet; eindvoorraad

Formule

Kostprijs omzet = oudste verkochte laag + volgende verkochte laag.

Uitwerking

Eerste laag: 18 x € 12 = € 216.

Daarna 3 x € 14 = € 42.

Kostprijs omzet = € 258.

Totale inkoop € 538 – kostprijs € 258 = eindvoorraad € 280.

Verwerking en uitleg

Debet	Credit
Kostprijs omzet € 258	Voorraad € 258

Debet Kostprijs omzet € 258; credit Voorraad € 258.

Controle

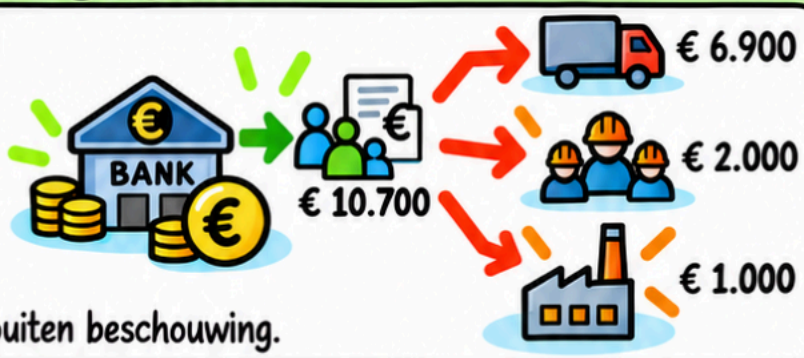
Controleer aantallen: ingekocht minus verkocht = eindvoorraad. FIFO is hier een kostentoerekeningsmethode.

Kasplanning en betalingsruimte in een casus

Casus

Beginbank is € 6.800. Verwachte klantontvangsten zijn € 10.700; leveranciersbetalingen € 6.900; loonbetalingen € 2.000; machinebetaling € 1.000.
Bereken eindbank en leg uit of dit hetzelfde is als winst.
Btw en andere kasstromen zijn buiten beschouwing.

Kernbegrippen

Formule

Eindbank = beginbank + ontvangsten − betalingen.

Uitwerking

€ 6.800 + € 10.700 − € 6.900 − € 2.000 − € 1.000 = € 7.600.
Netto geldverandering is € 800.

Verwerking en uitleg

Machinebetaling is een investeringskasstroom.

Ontvangsten van bestaande debiteuren worden niet opnieuw omzet.

Controle

Eindbank is een stand en geen winst.
Afschrijving, kredietverkopen en periodetoerekening kunnen resultaat en kasstroom laten verschillen.

